

Nota sobre les novetats de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, en matèria de contractes reservats.

Novetats de la nova regulació dels contractes reservats

La Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives de Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (d'ara endavant LCSP), regula els contractes reservats en una disposició addicional, concretament la quarta, i ho fa incorporant algunes novetats respecte a la regulació anterior recollida a la disposició addicional cinquena del text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre (d'ara endavant TRLCSP):

Primera.- La reserva del dret a participar en els procediments d'adjudicació de determinats contractes o de determinats lots s'estableix a favor de:

- Els centres especials de treball d'iniciativa social, regulats en el text refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovada pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre.
- Les empreses d'inserció, regulades a la Llei 44/2007, de 13 de desembre, per a la regulació de les empreses d'inserció.
- Igualment es preveu la possibilitat de fer reserva d'un percentatge mínim de l'execució d'aquests contractes en el marc de programes de treball protegit.

D'acord amb la regulació anterior, podien participar en la contractació reservada tots els centres especials de treball, mentre que amb la nova regulació únicament ho poden fer els centres especials de treball que siguin d'iniciativa social.

Per primer cop es defineix quins són centres especials de treball d'iniciativa social mitjançant la disposició final catorzena de la LCSP, que afegeix un apartat 4 a l'article 43 del text refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre. D'acord amb la nova regulació, són centres especials de treball d'iniciativa social:

a) Els que compleixin els requisits dels apartats 1 i 2 de l'article 43, que són els que delimiten els requisits generals dels centres especials de treball:

“Article 43. Centres especials de treball per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat.

1. Els centres especials de treball són aquells l'objectiu principal dels quals és el de realitzar una activitat productiva de béns o de serveis, participant regularment en les operacions del

mercat, i tenen com a finalitat assegurar un treball remunerat per a les persones amb discapacitat; a la vegada que són un mitjà d'inclusió del major número d'aquestes persones en el règim de treball ordinari. Igualment, els centres especials de treball hauran de prestar, mitjançant les unitats de suport, els serveis d'ajust personal i social que requereixin les persones treballadores amb discapacitat, segons les seves circumstàncies i d'acord amb el que es determini reglamentàriament.

2. La plantilla dels centres especials de treball estarà constituïda pel major nombre de persones treballadores amb discapacitat que permeti la naturalesa del procés productiu i, en tot cas, pel 70 per 100 d'aquella. A aquests efectes no es contemplarà el personal sense discapacitat dedicat a la prestació de serveis d'ajust personal i social.

S'entendran per serveis d'ajust personal i social els que permetin ajudar a superar les barreres, obstacles o dificultats que les persones treballadores amb discapacitat dels centres especials de treball tinguin en el procés d'incorporació a un lloc de treball, així com en la continuïtat i progressió en aquest. Igualment es trobaran compresos aquells dirigits a la inclusió social, cultural i esportiva”.

b) Així mateix, com a novetat, també és necessari perquè aquests centres especials de treballs siguin considerats d'iniciativa social:

- Que aquests centres estiguin promoguts o participats en més del 50% directament o indirectament, per una o varies entitats (públiques o privades), que no tinguin ànim de lucre o que tinguin reconegut el seu caràcter social als Estatuts, ja siguin associacions, fundacions, corporacions de dret públic, cooperatives d'iniciativa social o altres entitats de l'economia social.
- O que la titularitat d'aquests centres correspongui a societats mercantils en les que la majoria dels seu capital social sigui propietat d'alguna de les entitats assenyalades a l'apartat anterior, ja sigui de forma directa o bé indirecta a través del concepte de societat dominant regulat a l'article 42 del Codi de Comerç.

En qualsevol dels supòsits esmentats amb anterioritat, les entitats als seus estatuts o a l'acord social s'han d'obligar a la reinversió integral dels seus beneficis per a la creació d'oportunitats de treball per a persones amb discapacitat i la millora contínua de la seva competitivitat i de la seva activitat d'economia social, tenint en tot cas la facultat d'optar per reinvertir-los en el propi centre especial de treball o en altres centres especials de treball d'iniciativa social.

Segona.- També com a novetat, la disposició addicional quarta estableix que els percentatges de treballadors amb discapacitat o en situació d'exclusió social dels centres especials de treball, de les empreses d'inserció o dels programes ha de ser el previst a la seva normativa de referència i, en tot cas, com a mínim del 30%.

Amb aquesta nova redacció s'aclareix el dubte que presentava l'anterior disposició addicional cinquena del TRLCSP que establia que almenys el 30% dels empleats dels centres especials de treball, empreses d'inserció o programes fossin treballadors amb

discapacitat o en risc d'exclusió social i que en el cas dels centres especials de treball semblava contradictòria amb el 70% de treballadors amb discapacitat que exigeix la normativa reguladora dels centres especials de treball d'iniciativa social.

Tercera.- També és novetat l'apartat 3 de la disposició addicional quarta, que estableix que per a aquests procediments de contractació no procedeix exigir la garantia definitiva de l'article 107 de la LCSP, i que aquesta únicament podrà exigir-se per motius excepcionals, si l'òrgan de contractació ho considera necessari i així ho justifica i motiva a l'expedient.

Quarta.- Es continua establint l'obligació que mitjançant acord del Consell de Ministres o del òrgan competent de les Comunitats Autònomes i de les entitats locals es fixin els percentatges mínims de la reserva, però com a novetat s'afegeix el termini d'un any des de l'entrada en vigor de la LCSP per a què el Consell de Ministres adopti aquest acord i preveu, pel cas que passi el termini sense que s'hagi adoptat l'acord, l'aplicació d'un percentatge mínim de reserva del 7% que s'haurà d'incrementar fins a un 10% als 4 anys de l'entrada en vigor de la LCSP. Aquests percentatges s'han de calcular sobre l'import global dels procediments d'adjudicacions de subministraments i serveis inclosos als CPV de l'annex VI celebrats a l'exercici anterior al que es refereix la reserva. Aquests terminis i percentatges únicament són obligatoris per a l'Estat.

Altres consideracions sobre la nova regulació dels contractes reservats

Primera.- D'acord amb el ja preveia el TRLCSP, a l'anunci de licitació d'aquests contractes s'ha de fer referència a la normativa sobre contractació pública, concretament a la disposició addicional quarta de la LCSP.

Segona.- A efectes del còmput del percentatge de reserva, la nova regulació continua parlant de contractes i lots reservats. Per tant, la previsió de la subcontractació d'una part del contracte a favor d'aquest tipus d'entitats, continua sense poder ser tinguda en compte a efectes del còmput del percentatge de reserva previst en aquesta disposició addicional.

Barcelona, 30 de novembre de 2017

Èlia Vilaseca i Arqués

Rosa Maldonado i Camats

Tècnica de la Direcció General
de Contractació Pública

Responsable Jurídic de
Processos i d'Organització

